

Dnr 0132/21

Tid: 10:00–12:00

Plats: Skype

Närvarande

Ledamöter

Björn Siesjö (ordförande)

Birgitta Löf

Anna Reuter Metelius (protokoll)

Mattias von Geijer

Jonas Uvdal

Lena Larsson

Övriga närvarande

Josefin Brodén, plan

Agneta Runevad, EC

Fredric Scherman, Erseus

Karin Jern, konsult, plan

Martin Steen, konsultsamordnare plan

Om beslut och formuleringar från protokollet används i tjänsteutlåtande, granskningsyttrande och liknande ska det framgå att dessa utgör stadsbyggnadskontorets ställningstagande.

BYGG

1. Tid: 10:30 – 11:00

Ackumulator tank Frihamnen

Föredragande: Jonas Uvdal

EC: Maria Lejon

Fråga

Informationspunkt om gestaltningsprocess.

PLAN

2. Tid: 11:00 – 11:30

Detaljplan för bostäder och kontor inom Lorensberg 53:3, 55:8 mfl inom stadsdelen Lorensberg

Föredragande: Josefin Brodén, Erseus Arkitetker

EC: Agneta Runevad

Protokoll arkitekturutskottet

Sammanträdesdatum: 2021-11-17

Dnr 0132/21

Fråga

Exploatören har inkommit med ett förslag på gestaltning för påbyggnad av Ingrid Segerstedts gymnasium (Lorensberg 55:3) med tre våningsplan uppe på nuvarande byggnadskropp. Man strävar efter en gestaltning som harmonierar men samtidigt bryter sig loss. För att komma vidare i gestaltningen önskas en avstämning med AU utifrån tidigare synpunkter. Erseus arkitekter kommer att presentera material, framförallt en modell av föreslagen bebyggelse som diskussionsunderlag. Förslaget ska utgöra underlag för detaljplanen och handlar i dagsläget inte om ett förslag som ska gå vidare till genomförande. Förslaget måste dock visa på tillräcklig verkshöjd för att en påbyggnad ska vara motiverad och möjlig.

Bakgrund

Ärendet har tagits upp tidigare i AU 20/10 med följande rekommendation: *"AU rekommenderar en fortsatt bearbetning av förslaget med en god helhetsverkan hög arkitektonisk verkshöjd som övergripande målsättning. Det går att göra ett modernt tillägg men med respekt för ursprungsverket. Befintlig byggnad är uppförd i renässansstil med en klar horisontal komposition. AU förespråkar en lugn, kontextuell och sammanhållen gestaltning av tillbyggnaden som inte tillför nya horisontella indelningar. Den nya enheten behöver harmoniera och föra en respektfull dialog med befintlig kontext för en god arkitektonisk helhetsverkan"*. Fortsatt bearbetning med två alternativa förhållningsgrepp föreslogs, det ena med *"formelement inom en traditionell grammatik för takets arkitektoniska form. Gestaltningen innehåller en tydlig ansats av ett takfall samt utskjutna volymer i form av takkupor, vilka på sin höjd jämfälls takfallets yta i sin omfattning"*. *"Det andra alternativet gestaltas med en mer fri volymhantering bortom de traditionella principerna för ett tak. Alternativet utvecklar ytterligare det nyklassicistiska konceptet av en självständig enhet. Gestaltningen tillför en ny byggnadsvolym med ett eget uttryck ovanpå befintlig byggnad"*.

Diskussion

Gestaltning av en påbyggnad på den aktuella byggnaden är en uppgift med utmaningar då man strävar efter att komma upp i samma höjd som påbyggt P-hus och tillkommande radhus uppe på intilliggande fastighet. Det finns krav på att taklandskapet ska samordnas för byggnader med helt olika karaktär och förutsättningar. Påbyggnaden kan bli ett spännande samtida tillägg. Men man bör inte förhålla sig till radhus och P-hus utan till byggnaden i sig. Påbyggnaden behöver inte linjera med intilliggande byggnader – de är så olika.

Det expressiva takkups-motivet konkurrerar med detaljeringen i den befintliga äldre fasaden. Alternativet med volymer/block uppe på det som ser ut som ett tak är det alternativ som ger rättvisa åt både det gamla och det nya. Det blir ett lugnare uttryck. Det kan vara välgörande att bryta upp den sammantryckta volymen. Ett tydligt nytt tillskott är välgörande. Det är ett bra grepp att jobba med ett renodlat tak. Det greppet bör tas vidare.

Med hänvisning till tidigare protokoll: formen på det som läggs till behöver vara en form som vet vad den är – är den ett tak eller en fri expressiv form? Nuvarande

Protokoll arkitekturutskottet

Sammanträdesdatum: 2021-11-17

Dnr 0132/21

alternativ med många takkupor vacklar mellan dessa två. Hellre en fin helhetslösning än att hålla fast vid ett motiv av takkupor.

Det finns skilda meningar och det uttrycks också att gestaltningen har tagits vidare på ett bra sätt. Tak med mindre kupor varierat med kolossalkupor kan vara en variant.

Rekommendation

En takhöjd som inrymmer tre nya våningar är genomförbar. Våningshöjderna ska inte behöva klämmas ihop. Uppgiften kräver en hög verkshöjd i arkitekturen.

3. Tid: 11:30 – 12:00**Detaljplan för bostäder och förskola vid Guldhedsgatan, Lövskogsgatan/Fricksgatan/Guldhedsgatan, Guldheden 754:4 inom stadsdelen Centrum****Föredragande: Karin Jern, Martin Steen****EC: Arvid Törnqvist****Fråga**

Markanvisning tänkt att ske på lagakraftvunnen detaljplan. FK är positiva till markanvisning med gestaltningskrav. Frågor: Processen, vad fånga upp i detaljplanen, vad lämna till markanvisningen? Viktiga gestaltningsaspekter? Byggnadens avtryck på marken, höjder med avseende på intilliggande bebyggelse respektive kulturmiljö, volymindelning, BTA, fasadmateriell/kulör, fönstersättning, möjlighet till balkonger, loftgångar.

Bakgrund

Norra Guldheden är ett av centrala stadens karaktärsområden och kulturhistoriskt uppmärksammat som spjutspets för stadsplanering från efterkrigstidens folkhemsbygge. Landskapet är kuperat och bebyggelsen med sin modesta höjdskala är inordnad i naturen och den bergiga terrängen. Lamellhus ligger följsamt placerade längs slingriga, terränganpassade gator i de mer flacka delarna. Punkthus markerar de branta höjderna och gör ett betydande avtryck i stadssiluetten.

Diskussion

Projektet har sitt läge längst söder ut i Norra Guldheden och i anslutning till bostadsbebyggelsen, vilket ställer höga krav på hänsyn till kontexten: både vad gäller naturlandskapets grundformer och angränsande bostadsområdes bebyggelsemönster. Guldhedsgatans långa, raka gaturum är öppet med en ganska odefinierad rumslighet. Gaturummet avgränsas ömsom av träd ömsom av mot gatan utskjutna husgavlar. Volymbilden längs gatan är viktig för området. Bostadsområdena annonserar sig mot gatan och upplevs av många därifrån. Öppenheten och den raka riktningen ger en vid överblick - det som tillförs i stadsrummet ger stor påverkan. Den föreslagna volymuppbyggnaden har ingen tydlig

Dnr 0132/21

Protokoll arkitekturutskottet
Sammanträdesdatum: 2021-11-17

relation till stadslandskapet och stadsbyggnadskaraktären. De föreslagna volymerna upplevs som höga i sammanhanget och med stark dominans i gaturummet längs Guldhedsgatan – näst intill brutalt. Volymens form och placering – en vinklad lamell med långsidan längs Guldhedsgatan bryter mot omgivande strukturer. Vad är motiveringen till den mot höjden uppvinklade delen kan man undra? Typologin är svår att förstå. Det saknas en tydlig motivering och koppling till de befintliga lamellhusen. Längs Guldhedsgatan finns ett tydligt formspråk i form av gavelmotiv med sadeltak. En grammatik som också har plockats upp i senare tiders arkitektur längs gatan. Gavelmotivet bryter ned volymerna och ger en välgörande situation av rymd och ljus till gatan. Föreslagen placering och volymuppbyggnad bryter mot mönstret. Det behöver göras en analys kring vad som passar på tomten. Volymen skulle behöva renodlas. Möjligheten till kvällssolsläge in i öppna gårdar bör tas omhand.

Rekommendation

AU rekommenderar att det tas ett omtag kring projektet. Den nya bebyggelsen bör i skala och struktur förhålla sig till befintliga bostadslameller och inte alls till de större institutionsbyggnaderna i söder. Ett bearbetat förslag bör bygga på en arkitektonisk idé som tar sin utgångspunkt i en gedigen analys av platsens förutsättningar och ingångsvärden. Den arkitektoniska idén ska genomsyra byggnadens alla skalor, från relationen till stadslandskapet och byggnadens volymhantering till fasadkomposition, material, kulör och detaljer. Gavelmotivet med sadeltak är ett starkt karaktärsgivande mönster i gaturummet som nya projekt längs gatan skulle kunna bygga vidare på.